

NEMŠKI VLADI NI MAR TAJNA POGODBA

ZUNANJE MINISTRSTVO IZJAVLJA,
DA SE NE MARA SPUŠČATI V SPOR

Hooverjevo pismo je razburilo Anglijo. — Nemčija nima nikakega opravka z dolgovi drugih držav. Amerika ni vezana na angleško-francosko pogodbo.

WASHINGTON, D. C., 15. julija. — Na vprašanje senatnega predsednika za zunanje zadeve, senatorja Borah, je dal predsednik Hoover odgovor, ki bo zanimal javnost tudi izven meja Združenih držav. Pismo se glasi:

— Naš narod se seveda veseli nad rešitvijo evropskega problema glede vojne odškodnine ali kakih drugih političnih in gospodarskih vprašanj, ki so zavlekla razvoj Evrope. Tako postopanje skupno z resničnim napredkom v razoroženju bo veliko pripomoglo k stabilnosti sveta.

"Pri tem pa hočem popolnoma jasno povedati, da Združene države v zadevi katerikoli pogodbe, ki so bile po poročilih časnikov sklenjene v Londonu, niso bile povabljene na posvetovanje in da tudi v nobenem oziru niso vdeležene pri njih in tudi niso na nje vezane.

"Medtem, ko sem mnenja, da namen kateregakoli teh dogovorov ni, da bi naši dolžniki skupno nastopili, ne bom, ako bi bilo tako namenjeno, trpel, da bi bil ameriški narod prisiljen h kakršnekoli nastopu ali da bi bila smer na katerikoli način vsled take zveze vplivana, ako bi bil tak namen odkrit ali pa samo namišljen."

Ta izjava je zelo razburila evropske vlade.

BERLIN, Nemčija, 15. julija. — Nek uradnik v zunanjem ministrstvu Nemčije se je izrazil, kot sledi:

"Ako so dolžniki Amerike s svojo gentlemansko pogodbo sedli v koprive, naj gledajo, kako bodo iz njih izlezli.

"Mi (Nemci) odklanjamo, da bi nas kdo vlekel v to razpravo, kajti prvi dan lausanske pogodbe smo se postavili na stališče, da nimamo nikakega opravka z vojnimi dolgovi drugih. Zato mora nemška vlada zavrniti, da bi se postavila na kako stališče z ozirom na Hooverjevo pismo."

Demokratski list "Morgenzeitung" je edini list, ki se je v svojem uvodnem članku izrazil v tem vprašanju in sicer precej trpkno:

"Vprašanje je zelo zamotano. Predsednik Hoover bi napravil političen samomor, ako bi se skušal približati dolžnim narodom. Kakor položaj danes izgleda, so diplomatične napake, ki so bile storjene zadnjih šest dni, zavleklo rešitev problema o dolgovih za leta."

LONDON, Anglija, 15. julija. — Pismo predsednika Hooverja na senatorja Boraha, v katerem predsednik odločno izjavlja, da na Združene države ne more priti nikak pristisk glede ureditve vojne dolga, je za londonske časopise "velika novica."

Listi pa so naziranja, da je cela zadeva v zadnjih dveh uradnih izjavah angleške vlade popolnoma pojasnjena.

Iz izjave, ki je prišla iz urada ministrskega predsednika MacDonalda, je razvidno, da lausanska pogodba nima namena ustvariti evropske zveze proti Združenim državam.

Veliko presenečenje pa je zavladalo v Londonu, ker je francoski ministrski predsednik Herriot dal pogodbi popolnoma drugačen pomen. Toda temu ne prisojajo velikega pomena, ker je MacDonald uradno pojasnil položaj.

PARIZ, Francija, 15. julija. — V nekem članku trdi predsednik senatovega odbora za zunanje za-

Predsednik Hoover si je znižal plačo

TRIJE SLOVENC
ARETIRANI
V TOLMINU

Policija trdi, da so imeli v svoji posesti eksplozivne snovi. — Bili o v zaroti proti Musso'iniju.

Trst, Italija, 15. julija. — Policija je aretirala tri osebe, ki so imele v svoji posesti eksplozivne snovi. Policija trdi, da so člani teroristične tolpe, kateri je prej načeloval Domenico Bovone, ki je bil 15. junija ustreljen, ker je vodil zaroto proti Benito Mussoliniju.

Vsi trije so bili aretirani v Tolminu.

Njihova imena so: Štefan Leban, Janez Gerbek in Janez Kenda.

REVOLUCIJA
V SAO PAULO

Uporniki so se pričeli pogajati. — Trije uporniki so bili ranjeni. — Uporniki so se umaknili.

Rio de Janeiro, Brazilija, 15. julija. — Poročila, ki prihajajo iz središča uporne pokrajine, naznanjajo, da se mirovna pogajanja z uporniki uspešno nadaljujejo.

Poročila naznanjajo, da so se voditelji vstaje zedinili, da sprejmejo predloga guvernerjev držav Matto Grosso in Minas Ceraes in da se umaknejo za črto, katero je določil provizorični predsednik Getulia Vargas.

V prvem spopadu z zveznimi vojniki so bili ranjeni štiri uporniki. Do boja je prišlo na meji države Sao Paulo in uporniki so se umaknili za mejo.

Oddelek zveznih vojakov pod poveljstvom stotnika Zenobio Cozatti je zadel na skupino revolucionarjev pri Itatiaia in obestranski sta pričeli streljati.

Ko so se tekcom boja uporniki umaknili, so pustili na polju štiri ranjence, med njimi enega poročnika.

Ranjence so prenesli v Barro do Pirahy, kjer se nahaja glavni stan zveznih čet. Brazilska vlada z vsemi silami deluje na to, da bi uporniki opustili revolucijo. Aeroplani so letali nad Sao Paulo in so metali na mesto pozive, da uporniki opustijo odpor in se podajo.

deve Henri Beramger v listu "Agence Economique et Financiere" naslednje: "Nova francosko-angleška pogodba veže Francijo in Anglijo samo toliko, kolikor pridejo v poštev vprašanja glede vojnega dolga, vojne odškodnine in razoroženja. Katerokoli vprašanje se pojavi, vojna odškodnina, razoroženje, narodna varnost, kredit, denar, izdelovanje orožja, izmenjava blaga, carina, trgovina, z eno besedo: mir in civilizacija — Anglija in Francija sta odločeni, da najdeta rešitev sami."

Na povabilo se je nemški poslanik von Hoesch zglasil pri ministrskem predsedniku Herriotu in sta razpravljala o pogodbi med Anglijo in Francijo. Splošno se domneva, da je Herriot povabil potom poslanika Hoescha Nemčijo, da se priklopi tej pogodbi.

Kolikor se je izvedelo, je rekel von Hoesch, da v tem oziru ne more dati nobenega natančnega odgovora, ker se v tem času nahaja kancler von Papen izven Berlina in ni bilo mogoče vprašati ga za njegovo mnenje.

VOJAŠTVO
POSŁANO PROTI
VETERANOM

Veterani delajo vladi velike skrbi. — Korakali so celo noč okoli kapitola. — "Naš bonus leži onstran oceana."

Washington, D. C., 15. julija. — Veterani, ki so utaborjeni v Washingtonu in izven mesta, povzročajo vladi velike skrbi.

Celo noč so se korakali med svojim taboriščem in kapitolom. Včasih so se med korakanjem nekoliko odpočili, malo spali, pa zopet korakali po ulicah glavnega mesta.

Večinoma so korakali molče; slišati je bilo samo udarce enakomernih korakov. Proti jutru pa so pričeli peti "Our bonus lies over the Ocean". (Naš bonus leži onstran Oceana.)

Naenkrat pa pritečejo oboroženi marinerji. Okoli kapitola so postavili puške, toda so bili zopet odpoklicani. Veterani pa so nadalje neovirano korakali.

PROSLAVA BASTILSKEGA
PRAZNIKA

Pariz, Francija, 15. julija. — Ob priliki proslave bastilskega ali osvobodilnega praznika so ljudje plesali po ulicah. Proslave so se vršile po vseh trgih mesta.

DOBRA LETINA V RUSIJI

Moskva, Rusija, 14. julija. — V primeri s slabo letino prejšnjega leta v Ukrajini, kjer je velika suša uničila mnogo pridelkov, je letošnji pridelek zelo izdaten.

ranjence, med njimi enega poročnika.

Ranjence so prenesli v Barro do Pirahy, kjer se nahaja glavni stan zveznih čet. Brazilska vlada z vsemi silami deluje na to, da bi uporniki opustili revolucijo. Aeroplani so letali nad Sao Paulo in so metali na mesto pozive, da uporniki opustijo odpor in se podajo.

deve Henri Beramger v listu "Agence Economique et Financiere" naslednje: "Nova francosko-angleška pogodba veže Francijo in Anglijo samo toliko, kolikor pridejo v poštev vprašanja glede vojnega dolga, vojne odškodnine in razoroženja. Katerokoli vprašanje se pojavi, vojna odškodnina, razoroženje, narodna varnost, kredit, denar, izdelovanje orožja, izmenjava blaga, carina, trgovina, z eno besedo: mir in civilizacija — Anglija in Francija sta odločeni, da najdeta rešitev sami."

Na povabilo se je nemški poslanik von Hoesch zglasil pri ministrskem predsedniku Herriotu in sta razpravljala o pogodbi med Anglijo in Francijo. Splošno se domneva, da je Herriot povabil potom poslanika Hoescha Nemčijo, da se priklopi tej pogodbi.

Kolikor se je izvedelo, je rekel von Hoesch, da v tem oziru ne more dati nobenega natančnega odgovora, ker se v tem času nahaja kancler von Papen izven Berlina in ni bilo mogoče vprašati ga za njegovo mnenje.

MANDŽURIJA
JE SEDAJ
SVOBODNA

Kar se tiče Japonske, je za njo zadeva končana. Ligin komisija bo kmalu odpotovala.

Tokio, Japonska, 15. julija. — Ligin komisija za preiskavo razmer na Daljnem Istoku je imela končni razgovor z zunanjim ministrom Učida in se bo takoj vrnila na Kitajsko, da sklene poročilo.

Bivanje komisije na Japonskem je bilo skrajšano s tem, ko je japonska vlada pojasnila svojo politiko, ki hoče imeti, da je Mandžurija ločena od Kitajske.

Četudi komisija ni izdala nikakega poročila, vendar prevladuje mnenje, da je minister Učida jasno povedal komisiji, da obstoji neodvisna mandžurska država ter da to smatra za dogovorjeno dejstvo, ki mora tvoriti temelj za vsako bodočo uravnavo.

Japonska ve, da Kitajska tega dejstva ne bo takoj sprejela, in je pripravljena za dolgo diplomatično pogajanja. Komisija se je prepričala, da Japonska od svojega stališča ne odstopi, vsled česar je vsak kompromis nemogoč.

Komisija se je trudila prepričati japonsko vlado, da ne bi kršila določb, ki so vključene v Ligin pogodbi, v Kellogg-Briandovi pogodbi in v pogodbi devetih držav. Japonska zahteva, da mora Kitajska priznati japonske pravice v Mandžuriji.

Komisija je za poravnavo predlagala pogoje, ki bi izključevali staro vlado Čang-Hsiao-lianga. Japonska bi tako rešitev sprejela pred šestimi meseci, danes pa Japonska ne more dovoliti, da bi se v tem kaj storilo, ker je že postavljena v Mandžuriji nova vlada.

Vsa vrata za poravnavo po Liginem načrtu so sedaj zaprta in poročilo komisije v septembru bo sabmo moglo pokazati, da ni mogoča doseči kompromisa.

Japonci trdijo, da so Kitajci po dogodku v Mukdenu 18. septembra nastopili preveč odločno in da je neodvisnost Mančukuo države delo samoodločbe, katero mora Japonska podpirati. Učida je rekel komisiji, da je to trdno stališče Japonske in da od tega ne odstopi, pa naj priporoča komisija kar hoče.

Vse japonsko časopisje zahteva, da japonska vlada prizna državo Mančukuo in bi celo pozdravilo izstop Japonske iz Lige narodov.

Uradniki zunanjega ministrstva so se izjavili, da je priznanje nove države sklenjena stvar in ako bo Japonska v kratkem priznala, bo to za Japonsko zaključena stvar kar se tiče Kitajske in Lige.

STRELJANJE PROTI TOČI

Monakovo, Bavarska, 15. julija. — Kmetje v severni Bavarski, da bodo zopet pričeli z moznarji streljati proti toči. Prej je bilo to streljanje zelo v navadi na Bavarskem in tudi v Avstriji. Bavarska vlada pa je leta 1817 prepoveda tako streljanje kot babjeverstvo iz srednjega veka.

PODULIČNA
ŽELEZNICA
V MOSKVI

Znanstveniki pričakujejo mnogo odkritij. — Upajo najti knjižnico carja Ivana. — Našli so več o-kostnjakov.

Moskva, Rusija, 15. julija. — Zgodovinarji, arheologi in javnost v splošnem z velikim zanimanjem zasleduje izkopavanje za podzemsko železnico v Moskvi, kajti upajo, da bodo delave izkopali zelo važne zgodovinske stvari.

Previkrat v zgodovini bo središče mesta prekopano do precejšnje globine. Skoro nemogoče je, da ne bi pri tem izkopavanju našli zanimive ostanke slikovite ruske preteklosti. Vsi so prepričani, da bodo najdeni sledovi velikih zgodovinskih skrivnosti, katere je do sedaj zakrival čsa.

Že takoj prvi teden izkopavanja so našli pokopališče iz 16. stoletja. Da je to pokopališče obstajalo, je bilo znano in na njem so bile pokopane žrtve, ki so pomrle ob veliki kužni bolezni. Toda prostor, kje bi se nahajalo, ni bil znan.

Vsako kopanje v Moskvi je odkrilo kaj novega. Leta 1910 so pri izkopavanju za vodovod našli o-kostje prazgodovinskega mamuta.

Ko so pred nekaj leti kopali na Rdečem trgu, so delavci našli skrivni podzemski hodnik v baziliko sv. Bazila. V hodniku je bilo več okostnjakov, ki so imeli na sebi oklep iz 18. stoletja.

Prvi del podzemne železnice bo peljal po kraju, ki je bil nekoč središče Moskve in prav gotovo bodo našli ostanke nepoznanega življenja onega časa.

Upajo, da bodo odkopali ječo, v kateri je bil zaprt upornik Pu-gačev in drugi slavni jetniki. Ječa se je nahajala pod sedanjim Ljubljanka trgov.

Izkopavanje je tudi zopet dvignilo upanje, da najdejo slavno knjižnico carja Ivana Groznega, ki se je nahajala v podzemskih dvorinah pod Kremljem.

Pod Kremljem bodo gotovo našli mnogo podzemskih prostorov z zelo važnimi zgodovinskimi predmeti. Ruska zgodovina pripoveduje o mnogih zelo važnih stvareh, ki so skrite pod Moskvo.

BOJI MED VOJAKI IN
KMETI V MEHIKI

Mexico City, Mehika, 15. julija. — Iz države Chihuahua prihaja poročilo, ki pravi, da je pri vasi Zamaluapan prišlo do boja med upornimi kmeti in vojniki. Ubilih je bilo devet kmetov in en častnik.

STO UR ZASUT

Saint Triviers de Moignans, Francija, 14. julija. — M. Machurat, predelavec skupine delavcev, ki so kopali vodnjak, je bil zakopan, ko se je nanj vsula zemlja. Njegovi tovariši so naglo kopali in ga našli zdravega. Machurat je v svoji ječi glasno pel, tako ga mogli delavci pri odkopavanju slišati. Zakopan je bil sto ur.

PRVI SLUČAJ
V ZGODOVINI

Prostovoljno si je od plače utrgal 20 odstotkov. Znižal je tudi celemu kabinetu za 15 odstotkov.

Washington, D. C., 15. julija. — Predsednik Hoover je sam sebi znižal plačo za \$15,000 ter je obenem tudi znižal plačo uradnikom svojega kabineta za 15 odstotkov.

Odredba, da se plača kabinetnim tajnikom, zniža od \$15,000 na \$12,750 na leto, je bila izdana, ko je predsednik sedel s svojim kabinetom pri redni poltedenski seji. Sam sebi je Hoover znižal plačo za 20 odstotkov, kar je najvišji odstotek, ki je dovoljen po postavi. Njegova predsedniška plača znaša \$75,000 na leto.

V Beli hiši je bila izdana naslednja izjava:

— Predsednik je dobil soglasno prošnjo od članov svojega kabineta, da se njihove plače po ekonomski postavi znižajo. Vsled tega je predsednik izdal odredbo, po kateri so znižane njihove plače za 15 odstotkov.

Tako so bile tudi znižane plače podtajnikom v raznih departamentih in sicer za 10 odstotkov.

Podpredsednik Curtis je bil prvi, ki je po izdani odredbi zapustil sejo. Prebral je prvo vrsto odredbe, nato pa jo je smeje izročil častnikanskim poročevalcem.

— Da, odredbo sem sam podpisal že večeraj.

To je do sedaj prvi slučaj, da si je kak predsednik znižal plačo.

Po ustavi predsednikova plača ne more biti znižana, dokler je v uradu, dasi ima kongres pravico o tem skleniti pod eno vlado, toda znižanje pride v veljavo šele pri prihodnjem predsedniku.

NAZI SO USTRELILI
TRI KOMUNISTE

Berlin, Nemčija, 15. julija. — Preteklo noč so bile v Nemčiji zopet ustreljene štiri osebe v političnih bojih.

Ko je skupina komunistov šla domov z zborovanja, so Hitlerjevi pristajci streljali na skupino in so usmrtili tri komuniste.

V Hambornu je bil en Nazi ubit, ko so Hitlerjevi navalili na urad nekega časopisa.

V Wuppertalu so Nazi ustrelili enega komunista. V spopadu med komunisti in Naziji v Hindenburgu je bilo 80 oseb aretiranih.

RUSIJA BO KUPILA CIRKUS

Berlin, Nemčija, 15. julija. — Kot poročajo iz Moskve, bo sovjetska vlada kupila nemški Sas-rasani cirkus z vsemi živalmi in umetniki. — Ravnatelj cirkusa Stosch bo v kratkem odpotoval v Moskvo, da se pogaja z rusko vlado.

Stosch je ponudil najprej nemški vladi, da kupi cirkus, toda vlada je ponudbo zavrnila. Zato je pozneje stavil isto ponudbo ruski vladi, ki bo najbrž cirkus kupila.

